

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 42 (4)

Izdan 1 decembra 1932.

PATENTNI SPIS BR. 9283

Hasler A. G. vormals Telegraphenwerkstätte von G. Hasler, Bern, Švajcarska.

Pogonska naprava za sahatni mehanizam kod merila brzine.

Prijava od 14 marta 1931.

Važi od 1 decembra 1931.

Traženo pravo prvenstva od 15 marta 1930 (Švajcarska).

Predmet ovog pronalaska jeste naprava za pogon sahatnog mehanizma kod merila za brzinu. Suština pronalaska stoji se u tome, što postoji kružni zaprečni mehanizam čiji je točak nepomično vezan sa pogonskim točkom, koji je postavljen na osovini za zatezanje pogonske opruge, i čiji je zapirač upravlján pomoću oslobodača, koji je upravlján delom, koji se obrće sa kulijom pogonske opruge tako da, pri zatezanju pogonske opruge po određenom obrtanju dela koji se obrće sa kulijom pogonske opruge u odnosu na zaprečni točak, oslobadjač postaje bez dejstva u odnosu na zapirač i time zapirač biva izmaknut.

Na nacrtu, koji predstavlja jedan primer izvođenja predmeta pronalaska, sl. 1 predstavlja izgled sa strane desne iz sl. 2, sl. 2 pokazuje poprečni presek po liniji I—I sl. 1, sl. 3 pokazuje izgled sa strane s, leva iz sl. 2, sl. 4 i 5 su isti poprečni preseki kao i sl. 2, no ipak sa raznim položajima pojedinih delova, sl. 6 i 7 pokazuje jedan detalj u različitim položajima.

Na osovini 1 zatezanje pogonske opruge može slobodno da se obrće kulija 2 spiralna opruge. Pogonska odnosno spiralna opruga, koja je zatvorena u kutiji 2 (nije ucrtano) na unutrašnjem kraju je čvrsto vezana sa osovinom 1 i na spoljnjem kraju je čvrsto vezana sa obimom kulije za spiralnu oprugu. Kutija 2 ima zupčani venac 3, koji pogoni neucrtanu vremensku osovinu sahatnog mehanizma. Na osovini 1 za zatezanje pogonske opruge nalazi se slobodno obrtno zupčanik 4, koji je pogo-

njen mernom osovinom merila brzine, i koji nosi četvorokraku zvezdu 5. Ova kotur-zvezda, zajedno sa zaprečnim ankerom 8, koji je kod 6 smešten na zaprečnom točku 7, koji je čvrsto postavljen na osovini 1, obrazuje obrtni zaprečni mehanizam. Jedan krak ankera 8 ima produženje 8a, koje dopire na stranu osovine 1, koja se nalazi diametralno prema osovini ankera, i koje produženje 8a na slobodnom kraju ima zub 8b. Anker 8 sa produženjem 8a, 8b obrazuje zapirač obrtnog zaprečnog mehanizma. Zapirač 8, 8a, 8b, biva upravlján dvokrakom polugom 10, koja je kod 9 smeštena na zaprečnom točku 7. Ova poluga, koja je u sledećem nazvana kao oslobodač, ima na jednom kraju zub 11, koji je upravlján prema unutra. Opruga 10', koja je pritrčena na zaprečnom točku 7, pritiska krak oslobodača 10, koji je snabdeven zubom 11, u domašaj zuba 8b zapirača. Unutrašnji krajni položaj oslobodača 10 je ograničen čepom 13, koji je postavljen na oslobodaču, i koji sa izvesnom slobodom prolazi kroz rupu 14 zaprečnog točka 7 i dejstvuje na polugu 15, koja se nalazi na drugoj strani zaprečnog točka 7 i isto je tako smeštena kod 9, i koja je upravljána zaprečnom polugom 16, koja je kod 16' smeštena na zaprečnom točku i dejstvuje kao usporavajući zapirač. Drugi kraj opruge 10' pritiska prema unutra na čiviju 17 zapirača 16, koja prodire kroz zaprečni točak i drži ovaj zapirač, njegovim slobodnim zasečnim krajem, u domašaju ispada 21, koji se nalazi na nepravil-

nom koturu 20. Poluga 15 ima ispad 15' koji strči u domašaj ispada 21. Ako ispad 21, usled dovoljnog napona pogonske opruge naiđe na ispad 15 (položaj I u sl. 7), to oslobađač 10 biva izmaknut, t. j. iz položaja u sl. 2 biva doveden u položaj po sl. 4 i 7. Pod ulicajem opruge 10 zapirač 16 se pokreće odmah unutra i podhvata polugu 15, tako, da je oslobađač 10, koji je u vezi sa ovom polugom 15, sprečen, da stupa u putanju zapirača 8, 8a 8b i time da zatvori zaprečni mehanizam kada se ispad 21 usled tada nastalog rasterećenja pogonske poluge kreće dalje ispod 15. Po izmicanju oslobađača 10 zapirač 8, 8a 8b ne nailazi ni na kakav otpor pri daljem obrtanju točka 4 i koturove zvezde 5, te osciliše slobodno tamo i amo u granicama oba svoja krajnja položaja. Spojnik između pogonskog točka 4 i kutije 2 za pogonsku oprugu time biva izmaknut, dok pogonska opruga ne bude toliko rasterećena, da ispad 21 polugu 16 polisne upolje (sl. 6 i položaj II u sl. 7). Pod ulicajem opruge 10 kreće se oslobađač 10 natrag u domašaj zapirača 8, 8a, 8b koji tada, sprečen u oscilisanju tamo i amo, zahvata zaprečni točak 7 sa osovinom 1, uz zatezanje pogonske opruge. Ako se zaprečni točak 7 u odnosu na kutiju pogonske opruge obrne za skoro jedan obrtaj, ako dakle pogonska opruga ponovo dostigne svoj najveći napon, to obrtni zaprečni mehanizam biva ponovo izmaknut pomoću ispada 21.

Pomoću opisanog pogona sahatnog mehanizma moguće je, da se za pogon sahatnog mehanizma upotrebi sasvim određen i mali srednji napon pogonske opruge, usled čega u prkos nejednakog obrtanja pogonskog točka 4 odgovarajući svagdašnjoj brzini vola, na sahatni mehanizam može biti izvršena potpuno ravnomerna pogonska snaga.

Patentni zahtevi:

1) Pogonska naprava za sahatni mehanizam kod merila brzine naznačena time, što sadrži obrtni zaprečni mehanizam, čiji je točak 7 čvrsto vezan sa pogonskim točkom, koji je postavljen na osovini 1 za zatezanje pogonske opruge i čiji je zapirač 8, 8a, 8b upravljani oslobađačem 10, koji biva upravljani delom (20, 21) koji se obrće sa kutijom pogonske opruge tako,

da pri zatezanju pogonske opruge po izvesnom određenom okretnju kotura (20), koji se obrće sa kutijom pogonske opruge, u odnosu na zaprečni točak (7) oslobađač (10) biva bez dejstva u odnosu na zapirač (8, 8a, 8b) i time zaprečni mehanizam biva izmaknut t. j. oslaja bez dejstva.

2) Pogonska naprava za sahatni mehanizam kod merila brzine po zahtevu 1, naznačena time, što je zapirač 8 obrtnog zapirućeg mehanizma izveden po načinu zapirućeg ankera, a zaprečni točak kao kotur-zvezda (5), pri čemu su zapirač (8, 8a, 8b,) i oslobađač (10) smešteni na zaprečnom točku koji čvrsto leži na osovini (1) za zatezanje pogonske opruge, i koji je osiguran protiv povratnog obrtanja.

3) Pogonska naprava za sahatni mehanizam kod merila brzine po zahtevu 1—2, naznačena time, što je zapirač (8) obrtnog zapirućeg mehanizma snabdeven produženjem (8a), koje dopire na stranu osovine za zatezanje pogonske opruge, koja se nalazi diametralno prema zapiračevoj osovini (6) i što je oslobađač (10) izveden kao dvokraka poluga, koja je upravljana usporavajućim zapiračem (6) koji biva upravljana usporavajućim zapiračem (16) koji biva upravljani nepravilnim koturom (20) koji je postavljen na kutiji pogonske opruge tako, da je oslobađač (10) po oslobodenju zapirača (8) zaprečnog mehanizma sprečen pomoću usporavajućeg zapirača (16) da se povraća u zaprečni položaj, dok, po izvesnom obrtanju nepravilnog kotura (20, 21) prema zaprečnom točku, usporavajući zapirač (16) ne bude pobuđen, da oslobodi oslobađač (10).

4) Pogonska naprava za sahatni mehanizam po zahtevu 1—3, naznačena time, što je oslobađač (10) na jednom krajnjem delu spojen sa polugom (15, 15') koja je smeštena na zaprečnom točku (7), i koja jednim ispadom (15') zahvata u domašaj nepravilnog kotura (20, 21) koji se obrće sa kutijom (2) pogonske opruge, kad se oslobađač pomoću nepravilnog kotura i poluge (15, 15') stavi van dejstva na zapirač (8, 8a, 8b), koji posle izvesnog rasterećenja pogonske opruge, kreće usporavajući zapirač (16) prema upolje pomoću nepravilnog kotura (20, 21) i time biva pobuđen da oslobodi polugu (15, 15'), koja je spojena sa oslobađačem, a time oslobodi i oslobađač (10).

Fig. 1.

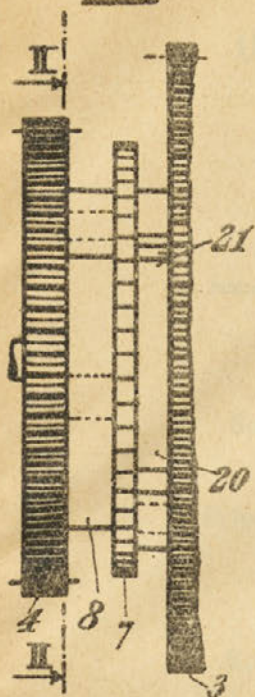

Fig. 2.

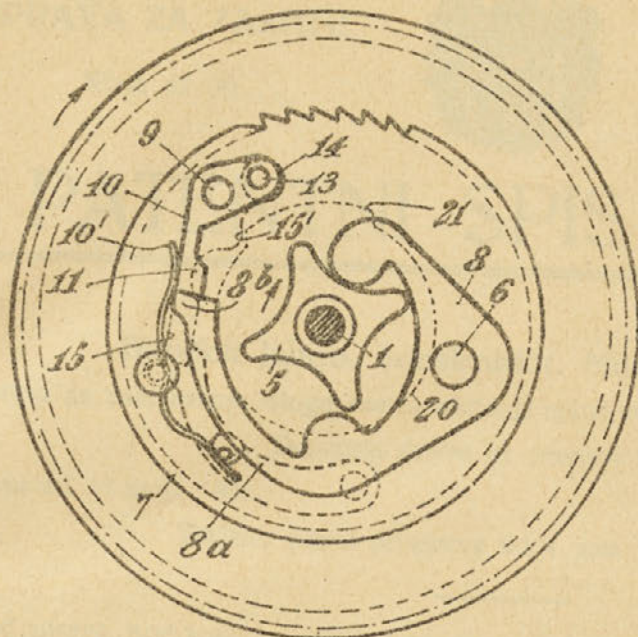

Fig. 3.

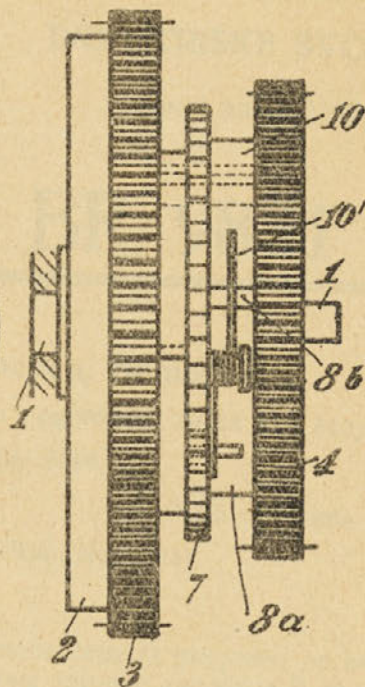

Fig. 6.

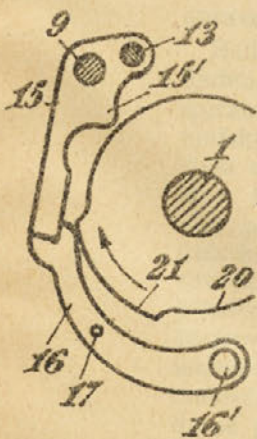

Fig. 4.

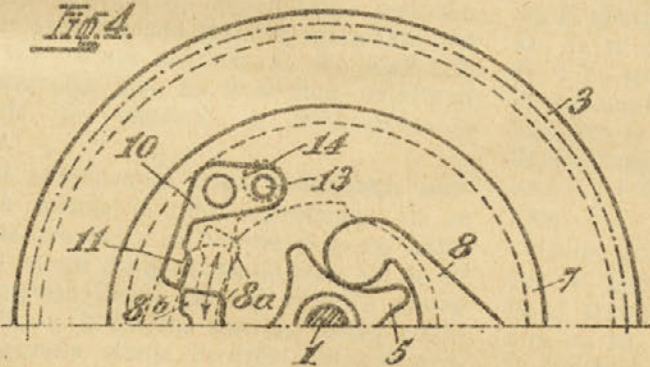

Fig. 7.

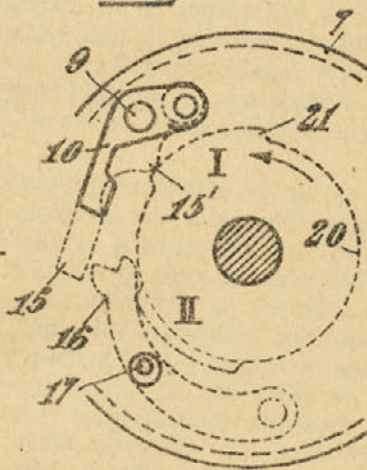

Fig. 5.

